

LÆREPLAN

MED AFSÆT I DEN STYRKEDE PÆDAGOGISKE LÆREPLAN

Børnehuset Hartmannsvej
2025

INDHOLDSFORTEGNELSE

LÆREPLAN	1
INDHOLDSFORTEGNELSE	2
INDLEDNING	3
PÆDAGOGISK GRUNDLAG	3
ET PÆDAGOGISK LÆRINGSMILJØ HELE DAGEN	3
BØRNESYN OG BØRNEPERSPEKTIVER	4
BØRNS LEG	4
DET BREDE DANNELESSES- OG LÆRINGSSYN	5
BØRN I UDSATTE POSITIONER OG ALLE BØRNS DELTAGELSE I BØRNEFÆLLESSKABER	5
FORÆLDRESAMARBEJDE	6
SAMMENHÆNGENDE OVERGANGE OG DET SIDSTE ÅR I BØRNEHAVEN	7
DET PÆDAGOGISKE GRUNDLAG OG SAMMENHÆNG TIL DE SEKS LÆREPLANSTEMAER	8
ARBEJDET MED DE SEKS LÆREPLANSTEMAER	9
ALSIDIG PERSONLIG UDVIKLING	10
Pædagogiske mål for læreplanstemaet Alsidig personlig udvikling	10
SOCIAL UDVIKLING	11
Pædagogiske mål for læreplanstemaet social udvikling	11
KULTUR, ÆSTETIK OG FÆLLESSKAB	12
Pædagogiske mål for læreplanstemaet Kultur, æstetik og fællesskab	12
KOMMUNIKATION OG SPROG	13
Pædagogiske mål for læreplanstemaet Kommunikation og sprog	13
KROP, SANSER OG BEVÆGELSE	14
Pædagogiske mål for læreplanstemaet Krop, sanser og bevægelse	14
NATUR, UDELIV OG SCIENCE	15
Pædagogiske mål for læreplanstemaet Natur, udeliv og science	15
ØVRIGE ELEMENTER	16
DET FYSISKE, PSYKISKE OG ÆSTETISKE BØRNEMILJØ	16
Fysisk børnemiljø	16
Psykisk børnemiljø	16
Æstetisk børnemiljø	16
SAMSPIL OG RELATIONER	16
EVALUERING	17
INDDRAGELSE OG SAMARBEJDE	18
Inddragelse af forældrebestyrelsen	18
Inddragelse af lokalsamfundet	18
UDVIKLINGSPLANER 2026	18

INDLEDNING

I Børnehuset Hartmannsvej arbejder vi målrettet med at skabe de bedste rammer for børnenes trivsel, udvikling, læring og dannelse. Vi bruger den Pædagogiske Læreplan til at skabe en fælles retning, et fælles sprog og en fælles forståelse for den pædagogiske praksis. Vi tilpasses løbende læreplanen, så den understøtter det pædagogiske arbejde og giver et overordnet billede af vores hverdag. Det er dog vigtigt at sige, at vi gennem løbende evaluering og planlægning justerer hverdagen og det pædagogiske læringsmiljø, så det både inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.

PÆDAGOGISK GRUNDLAG

I Børnehuset Hartmannsvej arbejder vi løbende med at videreudvikle vores pædagogiske praksis med fokus på at fremme børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i et trygt og pædagogisk læringsmiljø, hvor legen er grundlæggende. Vores løbende udviklingsarbejde er med til at danne og videreudvikle det pædagogiske grundlag, som sætter rammen for den pædagogiske praksis i Børnehuset Hartmannsvej.

ET PÆDAGOGISK LÆRINGSMILJØ HELE DAGEN

I Børnehuset Hartmannsvej arbejder vi med at skabe et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn deltagelsesmuligheder og hvor vi med afsæt i det pædagogiske grundlag arbejder bevidst med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Vi vægter desuden en tryk og forudsigelig hverdag, der er præget af en omsorgsfuld, nærværende og empatisk tilgang til børnene.

Vores praksis veksler mellem planlagt vokseninitierede aktiviteter, lege og projekter, spontane aktiviteter og børneinitierede aktiviteter. Derudover er der en række rutiner, som også danner grundlag for læring og erfaringsdannelse for børnene.

De voksenstyrede aktiviteter, lege og projekter bidrager til, at vi som pædagoger kan skabe et godt og trygt læringsrum, kontinuitet for børnene samt sikre at alle børn er en del af et fællesskab.

Vores rutiner og overgange er med til at fremme forudsigelighed, genkendelighed og tryghed for børnene. Vi forsøger løbende at justere dem efter børnegruppen, så der er mest mulig læring og trivsel for den aktuelle børnegruppe.

De spontane- og børneinitierede aktiviteter, hvor legen spiller en central rolle, og hvor vi i højere grad følger barnets spor, tager udgangspunkt i barnets perspektiv.

Vi arbejder med inddragelse af børnene i de beslutninger der vedrører børnene, så de oplever at have indflydelse og samtidig får blik for de demokratiske processer. Fx vælger børnene ofte dagen før, hvor turen går hen den kommende dag. Alle de kendte steder er navngivet såsom Mudderhullet, Slottet og Heksetræet. Børnene kan byde ind med deres ønske og alle kan afgive de stemmer, som de ønsker. De ældste børn sætter også ord på, hvorfor de lige netop ønsker at tage til fx Mudderhullet.

Vi er opmærksomme på at læringsmiljøerne finder sted hele dagen og i samspil med andre, barn/barn og barn/voksen. Vores fokus er, at børnene introduceres for nye oplevelser, der kan sætte en læringsproces i gang, men at der samtidig er tid til leg og fordybelse, da vi ved at det er her nye indtryk bearbejdes og viden konsolideres.

BØRNESYN OG BØRNEPERSPEKTIVER

Vores børnesyn tager udgangspunkt i, at det at være barn har værdi i sig selv. Børn har ret til at være børn, til at være forskellige og til at udvikle sig i forskelligt tempo. Alle børn skal opleve, at de hører til og kan gøre en forskel. At de er kompetente aktører i eget liv. I den pædagogiske praksis forsøger vi at se den verbale og nonverbale feedback vi får af børnene. Vi forsøger at tage deres oplevelser og ønsker alvorligt og vi gør os umage med, at sætte os i børnenes sted og forstå hvordan det opleves, at være barn i den konkrete situation.

Vi er opmærksomme på, at børn lærer og udvikler sig i det relationelle samspil med både børn og voksne. Vi forsøger at være opmærksom på børnenes signaler og er nysgerrige på dét, de er optaget af. Vi benytter løbende børnenes perspektiv til at udvikle det pædagogiske læringsmiljø. Vi arbejder med at følge børnenes spor, oplevelser og interesser. Vi inddrager børnene, ser på børnegruppen og tilpasser aktiviteterne ud fra, hvad børnene er optagede af eller hvad vi som fagprofessionelle kan se at de har brug for at udvikle eller lære. Det er vigtigt for os at læringsmiljøet tilpasses, så børnene kan afprøve og drage deres egne erfaringer, så de kan være aktive deltagere og opleve at de bliver set, hørt og forstået.

BØRNS LEG

Vi anser legen som central for børns udvikling og måde at være i verden på. Legen har værdi i sig selv. Det er i legen, at barnet øver sig, bearbejder ny viden og indtryk og det er i samspil med andre, at barnet mærker og forstår sig selv og derved lærer verden at kende. Legen er grundlæggende for barnets udvikling og understøtter blandt andet barnets fantasi, virkelyst, sprog, nysgerrighed, sociale kompetencer, selvværd og identitet.

Vi er opmærksomme på at gøre plads til både børnenes selvinitierede lege og de vokseninitierede lege. De børneinitierede lege er et vigtigt element i børnenes udvikling. Vi skal derfor give plads og rum til leg samt støtte op om legens udvikling, stå til rådighed og hjælpe børnene, hvis de har behov for det. Vi observerer og iagttager ofte børnenes lege, for at blive kloge på, hvordan børnene udvikler sig i legen, og hvilken rolle de indtager. De vokseninitierede lege, er ofte gode til at lære børnene regler og til at lære, hvordan man begår sig i et fællesskab. Til tider sammensætter vi gerne legegrupper, hvor børnene kan afprøve nye lege og legekammerater og hvor andre roller og positioner kan afprøves.

Vi deler ofte børnene op i mindre grupper for at skabe rum til ro og fordybelse. Der er en opmærksomhed på at skabe definerede legeområder, som gør det nemmere for børnene at tilgå legen. Vi ønsker sammenhæng mellem vores læringsmiljøer og vores legeområder, så børnene nemt kan finde sig til rette i legene, bruge fantasien og udvikle legen.

Vi understøtter børnenes leg på forskellig vis fx tilbyde vi legeskuffer på legepladsen. Legeskufferne kan bidrage til børnenes leg og fremme nye børnefællesskaber. De indeholder alt fra te-sæt, til piratudstyr og et komplet arbejdsmandssæt. Desuden benytter vi legemanuskripter eller sociale historier til de børn, der har glæde af det. Vi deltager også gerne i legen fx hvis det fremmer at alle børn kan være en del af et fællesskab eller hvis det kan bidrage til nye børnefællesskaber.

Vi er generelt nysgerrige på hvordan vi kan ændre rammen, så alle børn har mulighed for at være deltagende i fællesskabet. Vi er bevidste om, at vores deltagelse i legen kan være af betydning. Nogle børn har brug for guidning i legen. Det kan den voksne give ved at "gå foran" barnet, det vil sige at sætte lege i gang, som involverer andre børn eller "gå ved siden af", og dermed understøtte legen og for eksempel hjælpe barnet med at kommunikere dets intentioner over for de andre børn eller "gå bagved" og dermed være til rådighed, hvis legen går i stå og der er brug for input eller for at løse konflikter, så legen kan fortsætte. Vigtigst af alt er det at give alle børn deltagelsesmulighed i legen.

DET BREDE DANNELSES- OG LÆRINGSSYN

Legen og den legende tilgang til læring, barnets interesser, undren og nysgerrighed samt det pædagogiske personales viden om at fremme læring og udvikling er udgangspunktet for de læringsprocesser, barnet indgår i.

Vi tænker læring ind i alt hvad vi foretager os. Det sker både i de vokseninitierede aktiviteter, de børneinitierede aktiviteter og i vores rutiner. Det er vores opgave at få skabt nogle læringsmiljøer, hvor børnene i trygge rammer, har mulighed for at lære og udvikle sig.

En vokseninitieret aktivitet tager ofte udgangspunkt i hvad børnegruppen eller det enkelte barn har brug for. Skal de styrkes på det sociale, motoriske eller sproglige område? En vokseninitieret aktivitet kan fx være at spille billedlotteri med en mindre gruppe af børn, hvoraf et af børnene har brug for ekstra sproglige stimuli. Udover sproget er der også anden læring i aktiviteten som fx finmotorik, vente på tur og på det sociale samspil med de andre børn.

I børneinitierede aktiviteter som fx at lede efter snegle i haven, øver børnene sig på de sociale spilleregler. Her spiller sprog, motorik og kendskab til, hvad man kan i naturen også en rolle. Vi stræber efter at guide, eventuelt igangsætte og følge barnets spor med en undersøgende og nysgerrig tilgang.

De daglige rutiner, som fx måltidet og garderoben, er der også vigtig læring i. Disse rutiner foregår på samme måde hver dag, hvilket skaber en forudsigelighed og genkendelighed for børnene. Der er også masser af pædagogik i disse rutiner, da vi her skaber små læringsrum. Børnene udvikler her evne til indlevelse og hjælpsomhed, selvhjulpenhed, selvstændighed, dannelse, selvdannelse og relationsdannelse, handleevne samt samarbejde og deltagelse i fællesskaber.

Dannelse er en proces, hvor børn i samspil med omverdenen konstruerer deres egen viden om sig selv og deres omverden. I den pædagogiske praksis arbejder vi frem mod at børnene udvikler sig til selvstændige, reflekterende og demokratiske mennesker, der kan orientere sig i verden og bidrage til fællesskabet. Det sker gennem leg, nærvær, medbestemmelse og en bred læring, hvor barnets personlige værdier og viden integreres som en rettesnor for handlinger.

BØRN I UDSATTE POSITIONER OG ALLE BØRNS DELTAGELSE I BØRNEFÆLLESSKABER

Gode pædagogiske læringsmiljøer har særligt stor betydning for børn i udsatte positioner. Det pædagogiske personale har et ansvar for at støtte børn med forskellige udfordringer og sikre, at alle deltager i fællesskabet.

I grupperne tager vi højde for - og differentierer - aktiviteten, rutiner eller legen efter børnenes alder, men også efter deres deltagelsesmulighed i børnefællesskabet. Vi vurderer bl.a. børnenes mulighed for at udvikle sig og få nye relationer ved løbende at evaluere og reflektere over egen praksis. Vi prøver at lave nye konstellationer børnene i mellem, for at finde ud af, hvordan vi får alle til at være en del af et fællesskab.

Vi møder børnene med positive forventninger. Vi sporer os ind på barnets intentioner og møder barnet anerkendende og nysgerrigt. Der er plads til forskelligheder og vi voksne guider samt reflekterer over barnets position i fællesskabet. Vi har blik for barnets styrker og forsøger at se muligheder i miljøet rundt om barnet. Vi reflekterer over vores læringsmiljøer, da de ofte giver adgang til børnefællesskabet. Vi forsøger at fremme mindre læringsmiljøer med mulighed for deltagelse, forudsigelighed og tydelighed. Læringsmiljøer som samtidig er overskuelige og tilpasset børnegruppen. Endvidere deltager vi gerne i leg, hvor vi kan støtte det enkelte barn og fremme nye fællesskaber.

Vi har dagligt fokus på børnenes trivsel og udvikling. Vi ser både på det enkelte barn og på helheden. Vi er opmærksomme på, hvis nogle børn ikke er en del af fællesskabet. Vi ser på det enkelte barn, da der kan være årsager til, at et barn ikke magter at være en del af fællesskabet for en stund/i en periode f.eks. dårlig søvn, søskendes sygdom eller lignende. Her har barnet måske mere brug for at deltage i en mindre gruppe eller være tæt på en voksen. Vi arbejder med inkluderende fællesskaber i vores hverdagspraksis. Hvis vi oplever, at et barn har svært ved at blive en del af fællesskabet, arbejder vi på at få barnet inkluderet. Vi kan hjælpe barnet med at danne relationer og/eller styrke nuværende relationer ved eksempelvis at have et forløb med det barn, der er i en udsat position og en mindre børnegruppe. Det kan være i en vokseninitieret aktivitet, hvor vi efterfølgende kan observere, om børnene også begynder at søge hinanden i en anden kontekst og om barnet dermed får nemmere ved at indgå i fællesskabet. I børnehaven benytter vi redskaberne fra Fri for mobberi.

Vi vurderer løbende børnenes mulighed for at udvikle sig og få nye relationer. Ind i mellem laver vi nye konstellationer børnene i mellem, for at finde ud af, hvad der fungerer godt. Vi opfordrer også børnene til at indbyde hinanden og til at være med, hvilket de er rigtig gode til. Ved pædagogiske tilrettelagte aktiviteter og opdeling af børnegruppen sikrer vi, at alle børn er inkluderet og deltagende. I legen kan vi understøtte børnene ved, at vi er deltagende og rammesættende. Her har vi mulighed for at guide og støtte samspelet og relationerne børnene imellem.

Vi oplever, at det lykkedes os at skabe et pædagogisk læringsmiljø, hvor alle børn trives, lærer, udvikler sig og dannes i de situationer, hvor der enten har været en pædagogisk planlægning eller hvor de voksne og børnene er gode til at organisere sig. Derudover når aktiviteter og rutiner er forudsigelige og bliver gentaget, så alle ved hvad de skal i løbet af dagen. Mindre grupper, synlige legemiljøer og pædagogisk indretning understøtter også ovenstående.

FORÆLDRESAMARBEJDE

I Børnehuset Hartmannsvej er forældrene de vigtigste samarbejdspartnere. Vi skal i samarbejde med forældrene give børn omsorg og understøtte det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse. Samarbejdet skal bidrage til, at barnet får en god og tryk opvækst.

Forældresamarbejdet i Børnehuset bygger på tillid og en gensidig respekt. Det fælles mål er at samarbejde om barnets tryghed, trivsel, udvikling, læring og dannelse.

I vuggestuen er der ofte et tæt samarbejde, pædagoger og forældre i mellem. Det er vigtigt, at både forældre og pædagoger har et indblik i barnets verden, hjemme og i institutionen. Dialogen kan både omhandler små hverdagsbeskrivelser, almen trivsel eller beskrivelse af udvikling- eller læringssituationer. Den daglige dialog med forældrene skal sikre barnets trivsel, læring, udvikling og dannelse. Endvidere dokumenterer vi på Aula.

I børnehaven er det ofte muligt at give og modtage korte beskeder ved aflevering og hentning. Er der brug for en længere samtale, ringer vi ofte, når det er muligt i løbet af dagen eller aftaler tidspunkt for en samtale. Vi prioriterer naturligvis ekstra tæt kontakt med forældrene i indkøringsperioden eller hvis der er et særligt opmærksomhedspunkt i forhold til det enkelte barn. Endvidere dokumenterer vi på Aula.

Vi møder forældrene med en positiv tilgang og anerkender deres følelser og livssituationer. Vi vurderer ud fra barnets og forældrenes behov, trivsel, udvikling og livssituationer, om en samtale kan være med til, at sikre barnets og familiens trivsel og styrke det fremadrettede samarbejde. Vi imødekommer desuden forældrene, hvis forældrene ønsker en samtale og/eller telefonisk kontakt.

Vi er lydhøre i dialogen med forældrene. Vi forsøger, at skabe indblik i børnenes læringsmiljø, udvikling, trivsel og dannelse. Pædagogerne formidler deres viden samt rådgiver og vejleder forældrene ved behov. Vidensdelingen kan være med til at sammenkoble barnets verden, i hjemmet og i institutionen.

Derudover tilbydes der en årlig samtale omhandlende barnets trivsel, udvikling, læring og dannelse.

Vi oplever generelt en stor tillid fra forældrene, når de søger vejledning hos os omkring deres barn. Vi prioriterer at følge op på de råd og de vejledninger vi har givet til forældrene og her oplever vi ofte en positiv tilbagemelding.

Vi er opmærksomme på og reflekterer over samarbejdet med forældrene. Vi indgår i dialog med forældrene i hverdagen, til forældresamtaler og det årlige forældremøde. Vi modtager ofte feedback på, hvordan forældrene oplever samarbejdet. Videre kan forældrene i dialogerne respondere på de råd og den vejledning, som vi har formidlet og som forældrene har afprøvet eller allerede implementeret.

SAMMENHÆNGENDE OVERGANGE OG DET SIDSTE ÅR I BØRNEHAVEN

Barnet oplever mange overgange i sine første leveår. Både de store overgange, når det begynder i dagtilbud og senere i skole, og de mindre, daglige overgange, når barnet fx bliver afleveret om morgenen eller går fra én aktivitet til en anden. I alle typer af overgange er det vigtigt, at pædagogisk personale og forældre samarbejder om at skabe en oplevelse af sammenhæng, tryghed og trivsel hos barnet.

Overgangen fra hjem til Børnehuset Hartmannsvej

Forældrene tilbydes en samtale inden deres barn begynder i Børnehuset. Ud over forældrene deltager en pædagog fra stuen og evt. lederen. Til samtalen får pædagogen et indblik i barnets første leveår, barnets udvikling og trivsel samt barnets interesser og familie. Der afstemmes gensidige forventninger og barnets første tid i Børnehuset tilrettelægges med henblik på at give barnet den bedst mulige start.

Vi har i opstartsperioden en løbende dialog med forældrene, for at sikre barnets trivsel og for at skabe tryghed og styrke samarbejdet med forældrene. Endvidere dokumenterer vi med henblik på at skabe indblik i barnets dagligdag. Efter opstartsperioden bliver forældrene tilbudt endnu en samtale, hvor de sammen med pædagogen er i dialog om opstart, trivsel og eventuelle spørgsmål eller undren.

Overgang fra vuggestue til børnehave

Vi holder en overflytningsamtale, hvor forældre, en pædagog fra vuggestuen og en pædagog fra børnehaven mødes. Pædagogen fra vuggestuen og forældrene videreformidler relevante oplysninger om barnet. Pædagogen fra børnehaven fortæller om stuen, om barnets første tid og der laves en forventningsafstemning.

I ugerne op til børnehavestart går vuggestuen på besøg i børnehaven. Det kan være på legepladsen, på tur eller på stuen. Vi ønsker at de kommende børnehavebørn skal lære de voksne, børnene og børnehavens hverdag at kende, da det er med til at lette overgangen.

Fra dagtilbud til skole

Et halvt år før børnene skal i skole, starter de i Stjernegruppen. I Stjernegruppen tager vi altid udgangspunkt i den enkelte børnegruppe. Det primære fokus inden skolestart er ofte de personlige og sociale kompetencer, hvor vi gennem deltagelse har fokus på at indgå, blive udfordret og deltage i fællesskabet.

I februar/marts er der en samtale, forældre og pædagog i mellem, hvor vi drøfter barnets sidste børnehavetid, eventuelle fokuspunkter samt overlevering til skole. Samtalen tager udgangspunkt i overleveringsmaterialet til skolen.

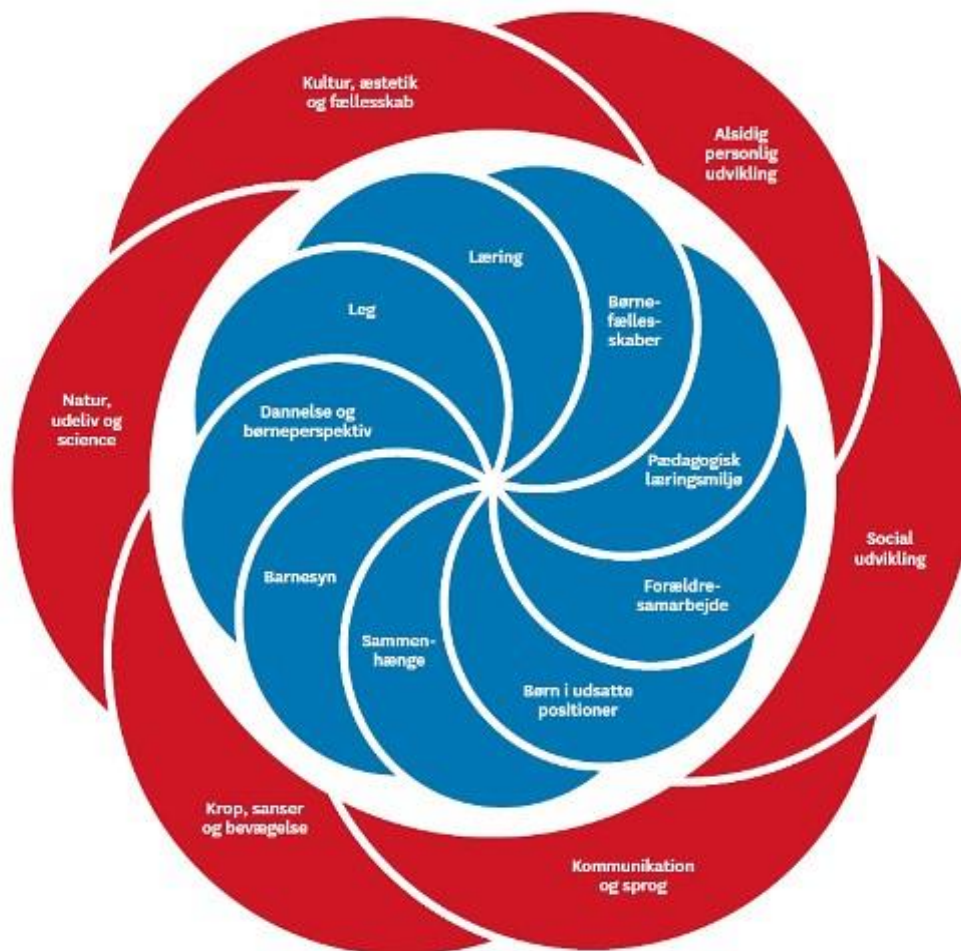
Stjernegruppen besøger sammen de skoler, der inviteret de kommende skolebørn og gruppens pædagoger deltager gerne i de møder, der er med samarbejdsskolen. Her er fokus på overgange samt sammenhæng mellem børnehave og skole.

DET PÆDAGOGISKE GRUNDLAG OG SAMMENHÆNG TIL DE SEKS LÆREPLANSTEMAER

Den styrkede pædagogiske læreplan

Det fælles pædagogiske grundlag
og de seks læreplanstemaer

ARBEJDET MED DE SEKS LÆREPLANSTEMAER

I Børnehuset Hartmannsvej tilrettelægges det pædagogiske læringsmiljø så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse. Vi er optaget af, hvordan vi hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

De seks læreplanstemaer, som omhandler børnenes kropslige, følelsesmæssige, sociale og kognitive læring er:

- ALSIDIG PERSONLIG UDVIKLING
- SOCIAL UDVIKLING
- KOMMUNIKATION OG SPROG
- KROP, SANSER OG BEVÆGELSE
- NATUR, UDELIV OG SCIENCE
- KULTUR, ÆSTETIK OG FÆLLESSKAB

ALSIDIG PERSONLIG UDVIKLING

Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet Alsidig personlig udvikling

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hvert enkelt barn er unikt og har værdi i sig selv. I Børnehuset bestræber vi os på at se og forstå hvert enkelt barn, med dets unikke evner og udfordringer. Vi observerer børnene og reflekterer over, hvordan vi kan støtte op om det enkelte barn og gruppens udvikling.

Med øje for børnenes forskelligheder forsøger vi at skabe et læringsmiljø, der både er udfordrende og trygt. Et miljø, hvor børnene fx lærer at dygtiggøre sig i hverdagens rutiner eller i fællesskabet.

Vi følger børnenes spor ved at lytte til og se hvad der optager dem. Vi er nysgerrige på deres idéer og intentioner for herigennem at give dem medbestemmelse. Vi øver os i at stille åbne og nysgerrige spørgsmål, for at få børnene til selv at komme frem til en løsning, afprøve nye muligheder eller opsøge hjælp hos hinanden. Vi guider børnene ud fra, hvor de er i deres udvikling. Nogle børn har brug for mere guidning, styrkelse af selvværd og/eller vejledning til nye handlemønstre end andre.

Vi støtter børnenes interaktion ved at se, anerkende intentioner og spejle barnets oplevelse, når noget lykkes og på samme måde støtte og være opmuntrende, når noget er svært. Vi lægger vægt på at støtte børnefællesskaberne, små som store og opmuntrer børnene til at se og til at hjælpe hinanden.

Vi arbejder med fri for mobberi, fælleslege og legemanuskrifter, hvor alle børn kan få en følelse af at være aktive deltagere og være en del af fællesskabet. Vi ønsker at børnene bliver nysgerrige på sig selv, hinanden og omgivelserne omkring dem.

SOCIAL UDVIKLING

Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed. Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet social udvikling

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Social udvikling skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Vores læringsmiljø støtter børnenes sociale udvikling gennem samspil med andre, både børn og voksne. Vi har en kultur, hvor man hilser på hinanden om morgenen, efter lur og når dagen er slut. Alle skal føle at de er betydningsfulde for fællesskabet i Børnehuset.

Vi arbejder med medbestemmelse både i det store fællesskab og i mindre grupper. I vores fællesskab hjælper vi hinanden, tager hensyn og reflekterer over hinandens grænser. Alt efter alder hjælper vi børnene med at sætte ord på, afstemme og drage omsorg for hinanden fx ved at trøste eller hente en bamse.

Vi understøtter også børns sociale udvikling ved at vi arbejder med Fri for mobberi. Her har børnene mulighed for at få italesat forskellige følelser og dilemmaer, hvilket kan gøre dem mere forstående og empatiske overfor hinanden.

Vi arbejder med, at børnene har fokus på at invitere med til leg og taler om hvilken følelse det giver når de ikke inviteres med, for herigennem at give børnene et medansvar. Vi er opmærksomme på vores positionering, og på hvordan vi bedst støtter og guider. Det gælder også i konfliktsituationer, hvor det er vigtigt at alle parter bliver set og hjulpet.

Fælleslegene bliver det fælles tredje, som skaber fællesskab for børnene. Fælleslegene har fokus på samarbejde, fokus på det enkelte barn og deltagelsesmulighed for alle.

De daglige rutiner har også stor betydning for børnenes sociale udvikling. Børnene spejler sig i hinanden, aflæser hinanden og får en betydningsfuld rolle i fællesskabet.

Børnene skal have mulighed for at indgå i differentierede fællesskaber, der åbner op for nye relationer samt forståelse for forskellige børn. Børnene skal have lov til at være nysgerrige og undrende. Vi gør os umage med at være gode rollemodeller for børnene ved at møde dem med anerkendelse og respekt.

KULTUR, ÆSTETIK OG FÆLLESSKAB

Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet. Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden. Det pædagogiske personale skal derfor skabe et læringsmiljø, der formidler glæde ved æstetiske oplevelser og skabende praksis.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet Kultur, æstetik og fællesskab

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Kultur, æstetik og fællesskab skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

I Børnehuset ønsker vi at fremme et læringsmiljø, der formidler glæde ved æstetiske oplevelser og skabende praksis. Børnene bliver løbende præsenteret for forskellige kulturelle oplevelser, både som observatør og som aktive deltagende. Det kan være rytmik, musik, dans, sang og historiefortælling – eller kulturelle tilbud fx kulturskolerne og bibliotekerne.

Vi introducerer løbende børnene for forskellige materialer. Det kan være materialer vi finder i naturen, genbrugsmaterialer eller materialer som kan stimulere fantasien, kreativiteten eller sanserne. Vi oplever, at de fleste børn viser stor glæde ved at være aktive medskabere.

Vi vil gerne vække børnenes nysgerrighed, og se at de deltager med lyst og engagement. Vi vil gerne se børn, der synger og danser af hjertets lyst, sammen med voksne og på eget initiativ. Vi vil gerne se børn, der tegner, maler og konstruerer med selvtillid og glæde. Og vi vil gerne se at vores pædagogiske indsats gør en forskel for de børn, for hvem de ovenstående kompetencer ikke kommer let og af sig selv.

Vi holder af at fejre de danske traditioner i løbet af året. Op til den enkelte højtid snakker vi med børnene om, hvorfor vi fx fejre jul og vi inddrager børnene i forskellige kulturelle og kreative processer i perioden op til.

Når vi har børn med en anden kulturel baggrund, oplever vi, at børnene er nysgerrige på hinandens kultur, baggrund og traditioner.

KOMMUNIKATION OG SPROG

Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale. Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet Kommunikation og sprog

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Kommunikation og sprog skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

I Børnehuset bestræber vi os på, at alle børn udvikler et sprog der bidrager til at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden. Vi sætter ord på, for og med børnene og vi gentager gerne. Vi griber situationen og samtaler med børnene om det de viser interesse for og er nysgerrige på.

Vi er bevidste om vores egen rolle og vigtigheden i, at vi er nysgerrige på det børnene fortæller, at vi afventer og at vi giver os tid til at lytte samt stiller nysgerrige spørgsmål. Alt efter alder og udvikling er det også relevant, at vi italesætter og hjælper barnet i det, barnet gerne vil. At vi sætter ord på barnets intentioner og følelser, samt hjælper barnet til at udvikle empati og opmærksomhed på andre børns behov.

Vi benytter materialet fra LæseLeg. Desuden leger vi med sproget og benytter sproglege, sprogkufferter, huskelege, Kims-lege, rim og remser og billedlotteri. Vi synger, læser og samtaler rundt om bordet, på tur, i leg eller i hverdagens rutiner.

Vi sprogvurderer børnene når de er 3 og 5 år og i vuggestuen laver vi Sprogtrappen, når barnet har været i institutionen i et halvt år.

KROP, SANSER OG BEVÆGELSE

Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel. Børnene skal inviteres til at få mange forskellige kropslige erfaringer i et læringsmiljø, hvor bevægelsesglæde, kreativitet og leg er nøglebegreber, og hvor det pædagogiske personale motiverer børnene til at bevæge sig ved at vise glæde ved bevægelse og kropslig udfoldelse.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet Krop, sanser og bevægelse

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Krop, sanser og bevægelse skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Børn er som udgangspunkt glade for at bruge deres krop, og det er naturligt for dem, at eksperimentere med, hvad kroppen kan. Vi er derfor opmærksomme på, at vores læringsmiljøer fremmer børnenes mulighed for at udforske og eksperimentere med kroppen, både inde og ude.

Vi er ofte ude, i haven eller på tur, hvor der er rig mulighed for at bruge kroppen til at klatre, hoppe eller trille. Vi vil gerne præsentere børnene for forskellige måder at bruge deres krop på, så de bliver også præsenteret for rytmik eller forhindringsbane, som i udgangspunktet er mere rammesat.

Vi styrker de finmotoriske aktiviteter ved konstruktionslege, lægge puslespil, tegne, male og lege med perler, men også ved fx at hælde vand op i en kop samt de sansemotoriske aktiviteter såsom modellervoks, kartoffelmel og sansekuffert.

Ved at give børnene forskellige muligheder for at bruge deres krop oplever vi, at børnene bliver mere fortrolig med deres krop og det, den kan. Det er også vigtigt for os at vi er rollemønstre, og at vi viser børnene at det er sjovt at bevæge sig.

NATUR, UDELIV OG SCIENCE

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også et grundlag for at arbejde med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur. Det pædagogiske personale skal opmuntre børnene til at foretage egne undersøgelser samt støtte og guide dem i at turde øve sig igen og igen for derved at opbygge en grundlæggende tillid.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet Natur, udeliv og science

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Krop, sanser og bevægelse skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Naturen giver børnene vigtige erfaringer og nyttig viden om den verden, vi lever i. Ved at færdes, opleve og eksperimentere i naturen får børnene indsigt i naturen, som giver grundlag for undren, stille spørgsmål og finde svar om naturen og dens fænomener. Hermed dannes grundlag for både interesse, respekt og ansvarlighed for vores natur og miljø.

Den voksne har flere roller i naturen – i nogle tilfælde som den, der deler ud af faktuel viden, men mest som den, der sætter scenen, inviterer og inspirerer til imitation og samspil, og opfordrer til selvstændige eksperimenter og refleksion.

Vi er så privilegerede at være tæt på skov og strand, enten i nærmiljøet eller med S-toget. Vi er ofte ude, både på legepladsen og i nærmiljøet. Vi ønsker at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen.

Vi er gerne ude i al slags vejr, så børnene oplever de forskellige vejrfænomener og vi viser dem glæden ved at hoppe i vandpytter, lege med mudder eller kaste med blade. Vi går også gerne på opdagelse i skovbunden. Vi finder dyr, kravler op og ned ad træstubbe. Vi øver vores balance ved at gå på line og hoppe ned fra træstubbene. Vi undersøger blade og finder pinde som vi leger med. Vi bruger vores fantasi. Pludselig bliver pindene til sværd eller trommestikker og så spiller vi trommer på træerne. Når vi er i Forstbotanisk have, ser vi også på forskellige træer og blomster. Vi udforsker naturen og taler om de ting, som vi ser og sanser. I børnehaven samler vi hvert år skrald i skoven. Igennem den aktivitet viser og italesætter vi overfører børnene, hvordan vi er med til at passe på naturen.

ØVRIGE ELEMENTER

DET FYSISKE, PSYKISKE OG ÆSTETISKE BØRNEMILJØ

Begrebet børnemiljø er et samlende begreb for det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet, hvor det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø skal forstås bredt.

Fysisk børnemiljø

I Børnehuset har vi et vedvarende fokus på det fysiske børnemiljø. Vi holder utrolig meget af vores gamle villa med charme og hyggelige rum. Dog byder huset også på flere gennemgangsrum, der tidligere har udfordret blandt andet støjniveauet og muligheden for fordybelse. Vi har gennem de seneste år arbejdet med vores struktur, forudsigelighed i aktiviteter og rutiner, mindre børnegrupper og de voksnes positionering. Det har bevirket at vi i langt højere grad har et fysisk børnemiljø, som er til gavn for børn og voksne.

Vi arbejder fortsat med vores indretning, så vi i langt højere grad kan indrette stuer, der er funktionelle og alsidige, og giver plads til både fysisk aktivitet og fordybelse. Samtidig er det vigtigt for os, at legemiljøerne er indbydende og tydeligere. Børnene skal kunne se hvad det enkelte rum kan, og samtidig skal det stimulere deres sanser og nysgerrighed. Vi ønsker også at gøre rummene dynamiske, så de kan ændres alt efter hvilket tema vi arbejder med og ud fra hvilken børnegruppe vi har. På den baggrund følger vi løbende op på, hvilken børnegruppen vi har og hvad de har brug for eller er optaget af.

Psykisk børnemiljø

I Børnehuset arbejder vi med at skabe et psykisk børnemiljø, hvor alle børn føler sig trygge og oplever at de er en del af et fællesskab. Det er vigtigt for os, at det enkelte barn oplever at blive mødt med accept, nærvær og forståelse og vi lægger vægt på at der er en positiv atmosfære.

Vi arbejder kontinuerligt med det sociale samspil børnene imellem og vi er meget opmærksomme på, at den adfærd vi som voksne udviser, afspejles hos børnene. Vi er derfor optaget af at være gode rollemodeller for børnene, både når vi er i Børnehuset eller ude i den store verden. Det handler både om måden vi taler til og om hinanden, men også om måden vi er sammen på.

I hverdagen inddrager vi ofte børnenes egne perspektiver og lytter til deres idéer og ønsker. Vi er opmærksomme på at give børnene relevante valg i forhold til aktiviteter og beslutninger, der vedrører deres hverdag. Det styrker deres selvværd og følelsen af, at være en værdifuld del af fællesskabet.

Æstetisk børnemiljø

I Børnehuset Hartmannsvej har vi løbende fokus på det æstetiske børnemiljø. Vi arbejder frem mod at få tydelige læringsmiljøer, der inspirerer og understøtter børnenes leg samt at give børnene mulighed for at udforske og undersøge, bevæge sig og fordybe sig, inde såvel som ude.

Det er vigtigt for os, at rummene er funktionelle og indbydende og at tingene har sin plads, så det er muligt at inddrage børnene i den daglige praksis med oprydning, dække bord o. lign., så vi alle føler et fælles ansvar for Børnehuset.

SAMSPIL OG RELATIONER

I Børnehuset Hartmannsvej er samspil og relationer centrale elementer i den pædagogiske praksis. Børnene indgår dagligt i et dynamisk fællesskab med andre børn og voksne, hvor de sammen skaber et socialt miljø, der understøtter deres læring, trivsel, udvikling og dannelse. Det sociale rum, der opstår gennem samspillet, er afgørende for børnenes erfaringer, da det er her, de lærer at navigere i relationer, udvikler sociale kompetencer og bliver en del af et større fællesskab.

I børnenes samspil med hinanden lærer de at lytte, samarbejde, forhandle og tage hensyn til andres perspektiver. Disse sociale færdigheder er grundlaget for deres evne til at opbygge relationer og forstå deres plads i børnegruppen. Vi ser relationerne børnene imellem som lige så vigtige som deres relationer til de voksne. De andre børn i fællesskabet er med til at skabe oplevelser, der er vigtige for barnets selvforståelse og sociale udvikling.

De voksnes rolle er at være nærværende og støttende i barnets sociale interaktioner. Gennem guidning og modellering af gode relationer hjælper vi børnene med at udvikle empati, forståelse og respekt for hinanden. Vi er opmærksomme på at fremme trygge rammer, hvor børnene føler sig mødt, set og hørt. Samtidig arbejder vi aktivt for at fremme en kultur, hvor alle børn oplever at de er værdsatte og en del af et fællesskab uanset deres individuelle forskelligheder.

Børnenes relationer er ikke kun vigtige for den sociale trivsel, men også for læringen. Når børn indgår i relationer med hinanden, lærer de ikke kun om samarbejde og fællesskab, men også om sig selv. De lærer at forstå og afkode andres følelser, behov og ønsker, og de bliver opmærksomme på deres egen rolle i gruppen. Det er en vigtig del af barnets dannelsesproces, hvor de gradvist udvikler en forståelse for normer, værdier og hvordan man er i sociale sammenhæng.

Vi er opmærksom på, at den gode kommunikation er til stede så det enkelte barn oplever at blive set, hørt og forstået. Det er vigtigt, at vi formår at være nysgerrige, at vi spejler, sætter ord på og forsøger at forstå barnets intentioner. Kommunikation lykkes bedst, når vi er tydelige i både vores verbale og nonverbale kommunikation. Vores kropssprog skal matche hvad vi siger, så børnene kan aflæse os. Øjenkontakt, en hånd på skulderen eller et kram er ofte værdifuldt. Det er altid den voksne, der er ansvarlig for kommunikationen – og for udfaldet af denne.

Vi har som personalegruppe haft oplæg om, øvelser i og fokus på mentalisering, hvor vi har samarbejdet med en underviser fra Københavns Professionshøjskole. Forløbet har både haft til formål at få et fælles sprog samt en viden om mentalisering og vigtigheden i, *“at se verden fra barnets perspektiv, og forstå hvordan deres følelser og tanker påvirker deres handlinger.”*

Vi arbejder med at skabe inkluderende fællesskaber hvor vi forsøger at tilpasse aktiviteterne, så alle børn har mulighed for at indgå i et fællesskab. Vi benytter materialerne fra Fri For Mobberi, legeskasser, sociale historier og legemanuskrifter. Vi giver også børnene mulighed for at observere hvad legen/aktiviteten går ud på, hvis de har brug for forberedelse eller for at se hvad der sker. Vi deltager gerne i aktivitet eller leg, så det er muligt at guide børnene til at se, aflæse og hjælpe hinanden.

EVALUERING

Evaluerende pædagogisk praksis handler om løbende og systematisk at evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse. En systematisk evaluerende pædagogisk praksis styrker kvaliteten af det pædagogiske læringsmiljø og sikrer, at det hele tiden er justeret og tilpasset den aktuelle børnegrupperes behov.

Vi har afsat tid til hver enkelt gruppe, så det er muligt at reflektere og evaluere løbende og systematisk. Vi har haft et forløb med evalueringspædagogerne og er blevet klogere på, hvordan vi løbende evaluere systematisk og i hvilke sammenhæng det er meningsfuldt at evaluere.

Vi er bevidste om, at vores evaluering både skal være praksisnær og relevant, så det giver mening at justere vores pædagogiske læringsmiljøer på baggrund af vores evalueringer.

Vi skal som personalegruppe fortsat arbejde med at turde sætte os selv i spil og udvikle en faglig selvkritisk og reflekteret tilgang til tilrettelæggelse og evaluering af den pædagogiske praksis. Vi skal fortsat have fokus på at få skabt tillid og kendskab til hinandens praksis for derigennem at få skabt en evaluerings- og feedbackkultur, der kan være med til at understøtte ovenstående.

INDDRAGELSE OG SAMARBEJDE

Inddragelse af forældrebestyrelsen

I Børnehuset Hartmannsvej spiller forældrebestyrelsen en vigtig rolle. De inddrages løbende i pædagogiske emner eller spørgsmål vedrørende pædagogikken i Børnehuset.

Forældrebestyrelsen arbejder pt med at udarbejde principper. I første omgang var det principper for overgangen mellem dagtilbud og skole. Fx hvad ønsker vi, at de kommende skolebørn skal have med sig i "rygsækken" ved skolestart. Dernæst har de udarbejdet principper for forældresamarbejdet i Børnehuset.

Forældrebestyrelsen inddrages løbende i evalueringen af og opfølgningen på den styrkede læreplan.

Inddragelse af lokalsamfundet

Vi har et dejligt lokalområde som vi flittigt benytter. Flere gange ugentlig er der ture til skoven, Forstbotanisk have, stranden eller de nærliggende legepladser. Vi benytter også bibliotekerne og samarbejder med Kulturskolerne.

UDVIKLINGSPLANER 2026

I Børnehuset Hartmannsvej har vi de seneste år været på en rejse. Vores vedvarende fokus har været at skabe de bedste betingelser for alle børn i Børnehuset.

Vi har haft et længere forløb med KP, hvor overskriften har været Social Inklusion. Et forløb, der har inkluderet alle medarbejdere. Forløbet har givet et fælles fokus og en fælles referenceramme, der har været med til at højne kvaliteten i de faglige refleksioner, den pædagogiske praksis, interaktionen mellem voksen og barn, forældresamarbejdet og vigtigst af alt, at fremme fællesskaber med forskelligheder, og fællesskaber der giver alle børn en oplevelse af at blive mødt og hørt til.

Ovenstående sammenholdt med den nye vision for dagtilbud "En tryk og legende start på livet" har afstedkommet en naturlig interesse for børns leg og deltagelsesmuligheder. Hvad er vores rolle i forhold til børns leg og deltagelsesmuligheder? Hvornår er det, at vi går foran, ved siden af eller bagved børnene? Hvordan møder vi det enkelte barn og er vi bevidste om, hvornår vi i perioder skal guide, give positive handleanvisninger og fungere som social tolk? Hvordan får vi skabt en rig legekultur?

IGANGSÆTTE KONKRETE TILTAG?

Vi vil kontinuerligt sætte børns leg og deltagelsesmuligheder på dagsordenen. Vi vil blive bedre til at benytte legemanuskrifter, Fri For Mobberi, sociale historier og legekasser. Tiltag, der alle kan understøtte børnenes leg og deltagelsesmuligheder.

INDDRAGE MERE VIDEN UDEFRA?

Vi forsøger at få et oplæg om legemanuskrifter. Vi benytter artikler, uddrag fra bøger og løbende efteruddannelse af det pædagogiske personale, som kan bibringe ny viden.

Der afsættes tid til at man holder et oplæg for sine kollegaer, når man har været på kursus eller uddannelse. Det gør vi for at inspirere hinanden og vidensdele.

Flere medarbejdere har diplom, efteruddannelse eller erfaring, der er relevant i den pædagogiske praksis. Vi skal i højere grad bringe den viden og erfaring i spil i hele personalegruppen.